

Μονοκλωνικά αντισώματα για πρόληψη επιπλοκών της COVID-19

Πηγή: ΘΕΣΣΑΛΙΑ Σελ.: 25 Ημερομηνία έκδοσης: 16-07-2021
Αρθρογράφος: Επιφάνεια 574.95 cm² Κυκλοφορία: 0
Θέματα: ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Μονοκλωνικά αντισώματα για πρόληψη επιπλοκών της COVID-19

ΤΟΥ
**ΘΑΝΟΥ
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ,**
πρύτανη του ΕΚΠΑ

Οι ασθενείς με υποκείμενα νοσήματα διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο να εμφανίσουν σοβαρή νόσο Covid-19 σε περίπτωση λοίμωξης με τον ιό SARS-CoV-2. Ενώ η ανοσία που αναπτύσσεται μετά από εμβολιασμό απαιτεί χρόνο (4-6 εβδομάδες ή και περισσότερο), η θεραπεία με εξουδετερωτικά μονοκλωνικά αντισώματα μπορεί να παρέχει άμεση, παθητική ανοσία και μπορεί να περιορίσει την εξέλιξη της νόσου και τις επιπλοκές της. Στο ιατρικό περιοδικό *New England Journal of Medicine* δημοσιεύθηκαν τα αποτελέσματα μιας κλινικής μελέτης φάσης 3 που αξιολόγησε έναν τέτοιο συνδυασμό μονοκλωνικών αντισωμάτων (bamlanivimab και etesevimab) έναντι του ιού SARS-CoV-2. Οι καθηγητές της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Ευστάθιος Καστρίτης και Θάνας Δημόπουλος (πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα δεδομένα αυτής της δημοσίευσης.

Σε αυτήν την κλινική δοκιμή φάσης 3, οι ασθενείς με ήπια ή μέτρια βαρύτητα Covid-19, που δεν χρειάζονταν άμεση νοσηλεία και οι οποίοι εμφάνιζαν υψηλό κίνδυνο για εξέλιξη σε σοβαρή νόσο, τυχαιοποιήθηκαν σε αναλογία 1:1, είτε να λάβουν μία μόνο ενδοφλέβια έγχυση του συνδυασμού των αντισωμάτων (2.800 mg bamlanivimab και 2.800 mg etesevimab, που χορηγούνται μαζί) ή εικονικό φάρμακο εντός 3 ημε-

ρών μετά από εργαστηριακή διάγνωση της COVID-19. Το κύριο καταληκτικό αποτέλεσμα της μελέτης ήταν η συνολική κλινική έκβαση των ασθενών, είτε ως ανάγκη για νοσηλεία που σχετίζεται με την COVID-19 ή θάνατος από οποιαδήποτε αιτία μέχρι την 29η ημέρα από τη χορήγηση της θεραπείας. Συνολικά 1.035 ασθενείς τυχαιοποιήθηκαν και έλαβαν είτε μια έγχυση bamlanivimab-etesevimab είτε εικονικό φάρμακο. Η μέση ηλικία των ασθενών ήταν περίπου 54 έτη και το 52% ήταν γυναίκες. Την 29η ημέρα, 11 από τους 518 ασθενείς (2,1%) στην ομάδα που έλαβε bamlanivimab-etesevimab, χρειάστηκαν νοσηλεία για COVID-19 (δεν σημειώθηκαν θάνατοι), σε σύγκριση με 36 από τους 517 ασθενείς (7,0%) στην ομάδα που έλαβε εικονικό φάρμακο, που είτε χρειάστηκαν νοσηλεία για COVID-19 ή κατέληξαν (σημειώθηκαν 10 θάνατοι). Η απόλυτη διαφορά του κινδύνου νοσηλείας ή θανάτου ήταν 4,8 εκατοστιαίες μονάδες (με διάστημα εμπιστοσύνης 95% -7,4 έως -2,3) και ο λόγος του σχετικού κινδύνου ήταν ελαττωμένος κατά 70% (P <0,001). Δεν σημειώθηκαν θάνατοι στην ομάδα bamlanivimab-etesevimab, ενώ στην ομάδα του εικονικού φαρμάκου, σημειώθηκαν 10 θάνατοι, οι 9 εκ των οποίων χαρακτηρίστηκαν από τους ερευνητές ως σχετιζόμενοι με την COVID-19. Την 7η ημέρα, στην ομάδα του bamlanivimab συν etesevimab παρατηρήθηκε μεγαλύτερη μείωση του ιικού φορτίου σε σύγκριση με τους ασθενείς που έλαβαν εικονικό φάρμακο. Συνεπώς, μεταξύ ασθενών με υψηλό κίνδυνο να εμφανίσουν επιπλοκές που απαιτούν νοσηλεία, ο συνδυασμός bamlanivimab με etesevimab ελάττωσε σημαντικά την πιθανότητα νοσηλείας και θανάτου που σχετίζεται με την COVID-19, ενώ επιτάχυνε τη μείωση του ιικού φορτίου του SARS-CoV-2 σε σύγκριση με το εικονικό φάρμακο.

Όμως, αυτή η μελέτη διενεργήθηκε πριν από την εμ-

φάνιση παραλλαγών του ιού SARS-CoV-2 που πιθανά επηρεάζει την αποτελεσματικότητα των μονοκλωνικών αντισωμάτων. Πρόσφατες μελέτες έχουν δείξει ότι ορισμένες παραλλαγές του ιού, όπως η παραλλαγή B.1.351 (ή βήτα) που αναγνωρίστηκε για πρώτη φορά στη Νότια Αφρική και η παραλλαγή P.1 (ή γάμα) που εντοπίστηκαν για πρώτη φορά στη Βραζιλία, έχουν in vitro αντίσταση σε πολλά μονοκλωνικά αντισώματα, συμπεριλαμβανομένου του συνδυασμού bamlanivimab συν etesevimab. Συνεπώς, ο εμβολιασμός παραμένει ο αποτελεσματικότερος τρόπος για την πρόληψη των σοβαρών επιπλοκών της COVID-19 ακόμα και από τις παραλλαγές του ιού.

Μοτίβα κατανάλωσης φαρμακευτικών ουσιών κατά το πρώτο κύμα της COVID-19 στην Αθήνα μέσα από την ανάλυση λυμάτων

Με αφορμή την εν εξέλιξη πανδημία που οφείλεται στον SARS-CoV-2, μια διεπιστημονική ομάδα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), υπό την καθοδήγηση του καθηγητή Αναλυτικής Χημείας Νικόλαου Θωμάϊδη, προέβη στη μελέτη της κατανάλωσης πληθώρας φαρμακευτικών ουσιών όπως αποτυπώθηκε στα λύματα, κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας (Μάρτιος 2020). Το άρθρο έχει τίτλο «Patterns of pharmaceuticals use during the first wave of COVID-19 pandemic in Athens, Greece as revealed by wastewater-based epidemiology» με συγγραφείς τους Αικατερίνη Γαλάνη, Νικηφόρο Αλυγιζάκη, Reza Aalizadeh, Ευστάθιο Καστρίτη, Θάνα Δημόπουλο (πρύτανης ΕΚΠΑ) και Νικόλαο Θωμάϊδη, και παρουσιάζει το πώς διαμορφώθηκε η κατανάλωση φαρμακευτικών ουσιών που έχουν άμεση συσχέτιση με την COVID-19, όπως τα αντιβιοτικά, τα αντιικά, τα μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη, τα αναλγητικά, αλλά και πλήθος άλλων

φαρμακευτικών ουσιών και τα ευρήματα συγκρίθηκαν με εκείνα που προέκυψαν την ίδια περίοδο το 2019 κάτω από κανονικές συνθήκες. Η συγκεκριμένη έρευνα δημοσιεύτηκε στο διεθνούς φήμης και μεγάλης απήχησης περιοδικό *Science of The Total Environment* (Συντελεστής Απήχησης - Impact Factor 7.96) και παρέχει εξαιρετικά σημαντικές επιδημιολογικές πληροφορίες σε μια περίοδο που δεν υπήρχαν εμβόλια και αποτελεσματική θεραπεία κατά της νόσου. Αφορμή αποτέλεσε η επίσημη παρακολούθηση της κατανάλωσης πληθώρας ουσιών σε αστικά λύματα από το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) της Ψυττάλειας, που πραγματοποιείται από το Εργαστήριο Αναλυτικής Χημείας του ΕΚΠΑ εδώ και πάνω από 10 χρόνια. Την παρούσα περίοδο υγειονομικής κρίσης, είναι έκδηλη η ανάγκη παρακολούθησης του αντίκτυπου της πανδημίας στη σωματική, αλλά και ψυχική υγεία του πληθυσμού. Η έρευνα που δημοσιεύτηκε, αναφέρει πως η χρήση αντιικών φαρμάκων κατά το πρώτο lockdown αυξήθηκε κατά 170%, με την ουσία υδροξυχλωροκίνη να εκτοξεύεται σε πρωτοφανή επίπεδα σημειώνοντας 387% αύξηση. Επιπλέον οι προσπάθειες των γιατρών να βρουν αποτελεσματική θεραπεία κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας, που ελάχιστα ήταν γνωστά για την καταπολέμηση της νόσου, συνοψίζεται και στην αύξηση της χρήσης αντιβιοτικών ουσιών (57%), αλλά και στην ταυτοποίηση αντιικών και αντιβιοτικών ουσιών το 2020 που δεν ανιχνεύονταν στα λύματα μέχρι το 2019. Αξιοσημείωτη είναι επίσης η αύξηση στη χρήση της παρακεταμόλης κατά 198%. Τα ευρήματα της έρευνας, όπως προκύπτουν από την Επιδημιολογία Λυμάτων, αντικατοπτρίζουν σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο που επηρέασε η υγειονομική κρίση τη σωματική υγεία του πληθυσμού της Αττικής και παρέχει εξαιρετική πληροφόρηση και προσφορά στην επιστημονική κοινότητα.